

Ријеч Пиве

Плужине, година IV, број 33/34, новембар/децембар 2019. Бесплатан примјерак

СКУПШТИНА ОПШТИНЕ

ПОДСТИЦАЈ ПОЉОПРИВРЕДИ

СТРАНА 6

Још једна
награда
Кецојевићу

СТРАНЕ 10 - 11

Унапређење понуде и борба против сиве зоне

СТРАНЕ 8 - 9

Описи насеља и поријекло породица у Жупи

СТРАНЕ 16 - 21

Старе Плужине

СТРАНЕ 12 - 13

О преслици и десници

СТРАНЕ 14 - 15

УМЈЕСТО УВОДНИКА

Зима је на Дурмитору

Пише: ЉИЉАНА ВУКОВИЋ

Стигла је зима на Дурмитор, мада није оштра ни чуљнива каква иначе зна да буде. Вечери су тихе, природа без дашка живота дријема. Сјеверни вјетар дува и као увијек чисти све што му се на путу нађе. Но, дунули су неки други, зли вјетрови са свих страна. Ударају жестоко и пријете да угасе пламен вјере у души човјека.

Није случајно што ме баш ових дана призива двориште мог дјетињства, топлина безбрижних дана и љепота доживљеног. У мислима враћам се у једно давно, зимско јутро, идем познатом стазом, пратим познате мирисе.

Тог јутра снијегни покривач је био висок. Лед, дјевичански бијеле боје окувао планину, пресијавао се као углачан тањир од сребра. Петролејка упаљена прије свитања, под застрт сламом, у шпорету ситно грање пуцкета док га лижу ватрени језици. Човјек просједе косе, правичан, честит, стајао је раширених руку и примао нас једно по једно у загрљај. Сјео је потом, а ми се ушушкали око њега као пилићи. Причао нам је вољени дјед о Божићу, учио нас је обичајима, постављао на чврсту основу живота, уткивао свјетлост у наше душе. Савјетовао нас је да не останемо без пламена Божанског што нам је Створитељ даровао кроз претке и кроз цркву нашу.

Учио нас је да не дозволимо да нас оголе, да нам душу опусте. Гледали

смо према истоку, јер, говорио нам је, отуда долази мир души, не са запада, сјевера и југа.

И сад се окрећем ка истоку, гледам према Дурмитору и молим за милост. Сигурна сам да ће нам и овог јануара пламен свијећа благородних предака освијетлити пут. Разбиће таму кандила храбрих предака који у ропству од пет стотина година под Турцима одбранише пламен вјере и окитише земљу задужбинама, црквама и манастирима, гдје су генерације које су стасавале доливала уља и палила кандила како би вјера опстала. Знам, способни смо, а и света нам је дужност да одбранимо вјеру, да спасимо извор радости, украс душе, понос, пјесму, пламен Блаженства, од злих вјетрова, исто као што знам да су предања наших предака најбољи штит у тешким временима. Мишљу и ријечју, највећим могућим оружјем, сачувајмо историју и славну прошлост нашег народа.

Крст Христов сија дубоко у срцима народа и нико му га не може изчупати. Чувајмо га, сачувајмо језик и ријеч да не изгубимо земљу. Чувајмо вјеру, чувајмо светиње, јер какав ћемо бити народ ако изгубимо све ово.

Иако оштар и снажан, често суров, Дурмитор разбија монотонију, отвара видике и буди заборављене вриједности које морамо сачувати за генерације које долазе.

ИМПРЕСУМ

Министарство културе Црне горе у Евиденцији медија под редним бројем 778. од 7. 10. 2016. године уписало је штампани медиј „Ријеч Пиве“ чији је оснивач издавачко предузеће “Наша Пива” д.о.о. Лист је подржан од Министарства културе.

Главни и одговорни уредник:
Радмило Тадић

Уређивачки одбор:
др Раденко Пејовић, др Златко Булић, Наташа Лучић,
Миленко Мишко Мићановић, Мироје Вуковић, Жељко Шапурић

e-mail: rijec.pive@gmail.com

Богдановић обећао пројекте у Пиви

Министар културе Александар Богдановић боравио је у посјети Општини Плужине гдје се састао са предједником Мијушком Бајагићем и руководством локалног Центра за културу.

Током боравка у Плужинама, 23. новембра министар Богдановић нагласио је како је један од кључних пројеката Министарства културе на том подручју конзервација некропола са стећцима, преваходно када је ријеч о локалитету Шћепан

Поља. Богдановић и Бајагић изразили су задовољство чињеницом да је заједничким радом обновљена Кула Лазара Сочице, при чему је констатовано како је у наредном периоду потребна њена валоризација. У том контексту, министар Богдановић истакао је како је Министарство културе у потпуности спремно да подржи будуће програме и пројекте који ће бити уприличени у том објекту.

Разговарано је и о раду локалног Центра за културу, те о манифеста-

цијама које доминантно трају током љетњих мјесеци. На том плану, министар Богдановић поручио је како је Министарство културе отворено за све квалитетне пројекте и подршку локалним умјетницима - не само кроз националне конкурсе, већ и у погледу помоћи при аплицирању за средства из различитих прекограничних фондова.

„Данас смо, прије свега, разговарали о ономе што видимо као будућност културе у Плужинама. И на том плану је јасна порука - Влада и Министарство ће, као и током протеклог времена, у потпуности подржавати и локалне институције и умјетнике, и смотре на овом подручју. Но, истовремено сам поручио и да је потребно да локалне институције културе морају почети у већој мјери да користе могућност аплицирања за средства из различитих међународних фондова, јер је и то данас један од важних модела за реализацију програма из области културе.

Предједник Бајагић казао је да је министар током разговора дао охрарење да ће се културно - историјско богатство Пиве валоризовати, те да слиједи договори о пројектима.

-Конкретно ћемо се договорити шта можемо заједно, а најважније је да се ангажујемо на завршетку пројекта обнове кул Лазара Сочице - казао је Бајагић.

Подршка ЕУ за Плужине и Рашку

У оквиру ИПА програма прекограничне сарадње Србија и Црна Гора 2014 -2020, општине Плужине и Рашка реализују пројекат „Повећање могућности запошљавања за текстилну и туристичку индустрију на подручју прекограничне сарадње“. Циљ пројеката је побољшање прекограничне сарадње Црне Горе и Србије. Програм се суфинансира из Инструмента за претприступну помоћ Европске уније. Програм спроводи Министарство финансија Републике Србије, односно Одељење за уговарање и финансирање програма финансираних од стране Европске уније. Тим поводом је у Плужинама у новембру организована конференција за медије на којој су говорили предједник Општине Плужине Мијушко Бајагић и замјеник предједника општине Рашка, Ђорђе Гогић.

Опште побољшање услова живота, на територији општина Плужине и Рашка, међусобна сарадња, као и промовисање нових могућности запошљавања, ширење информација између послодоваца и потенцијалних запослених и самим тим могућност останка младих људи и бољих услова за живот, за све грађане на територији прекограничне регије, циљ је овог пројекта. Вриједност пројекта је 277 хиљада еура од чега 85% финансира ЕУ. До децембра 2020. године општине Плужине и Рашка реализоваће овај заједнички пројекат.

Достојанствене литије у Пиви

Послије усвајања Закона о слободи вјероисповијести, широм Црне Горе организовани су молебани и литије као вид протеста вјерника против тог акта. Међу првима литиј су организовали и Пивљани, па је вјерни народ са свештеницима достојанствено истражао солидарност са свима који због тог спорног акта протестују. Учесници литија поручују да оне неће престати док закон не буде повучен или измијењен.

Зграда Општине Плужине
Фото: Светлана Мандић

СКУПШТИНА ОПШТИНЕ

Подршка пољопривредницима

Одборници у Скупштини општине усвојили су 23. децембра Одлуку о додатној подршци преради млијека на пољопривредном газдинству. Одлуком је предвиђено да право на подршку имају регистровани индивидуални произвођачи са пребивалиштем на територији Општине, који гаје шест и више условних музних грла и прераду млијека од сопствених животиња врше у посебном објекту, који се налази на пољопривредном газдинству, чији је производ усаглашен са прописаним микробиолошким захтјевима. Под условним грлом подразумјева се 1 крава, 10 оваца или 10 коза. Услови за добијање подршке су: пребивалиште индивидуалног произвођача на територији Општине, рјешење о упису у Регистар пољопривредних произвођача Министарства пољопривреде и руралног развоја, рјешење о упису у Регистар регистрованих објеката за производњу, прераду и дистрибуцију хране у Управи за безбједност хране, ветерину и фитосанитарне

послове, те да произвођач има најмање 6 крава, 60 оваца или 60 коза.

Осим тога услов за подршку је и прерада 50 литара сировог млијека дневно од сопствених животиња у посебном објекту који се налази на пољопривредном газдинству, као и то да је производ, односно узорак усаглашен са прописаним микробиолошким захтјевима. Висина подршке износи, 10 еура по крави мјесечно, 10 еура по кози мјесечно, односно 0,75 еура по кози мјесечно. Захтјев за подршку се подноси Секретаријату за финансије, економију и локалне јавне приходе до краја марта за првих 6 мјесеци и до краја јула за других 6 мјесеци.

Одборници су усвојили и Одлуку о финансирању активности у спорту којом се утврђују услови, начин и поступак расподеле планираних средстава из Буџета општине Плужине предвиђених за финансирање спорта. Предвиђено је да се суфинансирање програма спортских организација врши на основу јавног конкурса, који објављује орган ло-

калне управе надлежан за спорт.

Спортска организација на конкурс пријављује програм за период од годину дана, са проценом износа средстава који је који је потребан за спровођење програма и детаљним планом трошења средстава. Конкурс се расписује 30 дана од дана усвајања Буџета општине за текућу годину, а рок за подношење пријава је 15 дана од расписивања конкурса. У Одлуци се наводи и да Општина може без расписивања конкурса суфинансирати програм који је од значаја за успјешно представљање Општине на домаћој и међународној сцени, који унапређује рад спортских организација и појединаца у спортским организацијама и у другим изузетним случајевима.

Општина може финансирати одлазак спортских екипа са територије на спортска такмичења у друге градове. Предвиђене су и награде за најуспјешније спортисте и екипе, као и годишња признања. На истој сједници усвојена је и Одлука о порезу на непокретности.

Општине Плужине и Фоча, у партнерству са Парком природе "Пива" и Туристичком организацијом Фоче, реализују пројекат "Туризам, адреналин, рафтинг, авантура (ТАРА)" у циљу развоја и промовисања прекограничног подручја поменутих општина као јединствене туристичке дестинације за активни туризам. Предсједник општине Плужине Мијушко Бајагић сматра да је веома значајно да двије општине које сарађују деценијама, захваљујући овом пројекту и средствима Европске комисије обнове и ојачају досадашњу сарадњу.

С обзиром на то да су потенцијал за развој туризма и једне и друге општине велики, увјерен сам да ће се и у будућности заједнички реализовати различити пројекти у области туризма - казао је Бајагић.

Радисав Машић, начелник Општине Фоча, подсјећа да су у сарадњи са међународним и другим субјектима до сада реализовали низ пројеката, тако да и кроз поменути пројекат види реалну шансу за унапређивање туризма, као гране коју су и једна и друга општина препознале као развојну. Пројектом се жели постићи брендирање ове двије општине као јединствене туристичке дестинације за активни одмор, као и креирање заједничких туристичких производа како би се привукао већи број туриста. Пројектом ће се такође радити на унапређењу туристичке инфраструктуре и на успостављању механизма за повећање безбједности на туристичким локацијама.

Циљне групе у пројекту, чија реализација је почела 1. децембра и који ће трајати до краја новембра 2020, су представници локалне управе, локална туристичка организација, спортски и спасилачки клубови, туристички радници, туристичке агенције, туристи, новинари и блогери.

Пројекат се реализује у оквиру другог позива ИПА Прекограничне сарадње БИХ и Црне Горе, а финансиран је од Европске уније. Укупан буџет пројекта је 499.654 еура, од чега је ЕУ донирала 80 одсто средстава, док учешће општина износи 100.000 еура.

ПРЕКОГРАНИЧНА САРАДЊА ЦРНЕ ГОРЕ И БИХ

ТАРА за унапређење туризма Плужина и Фоче

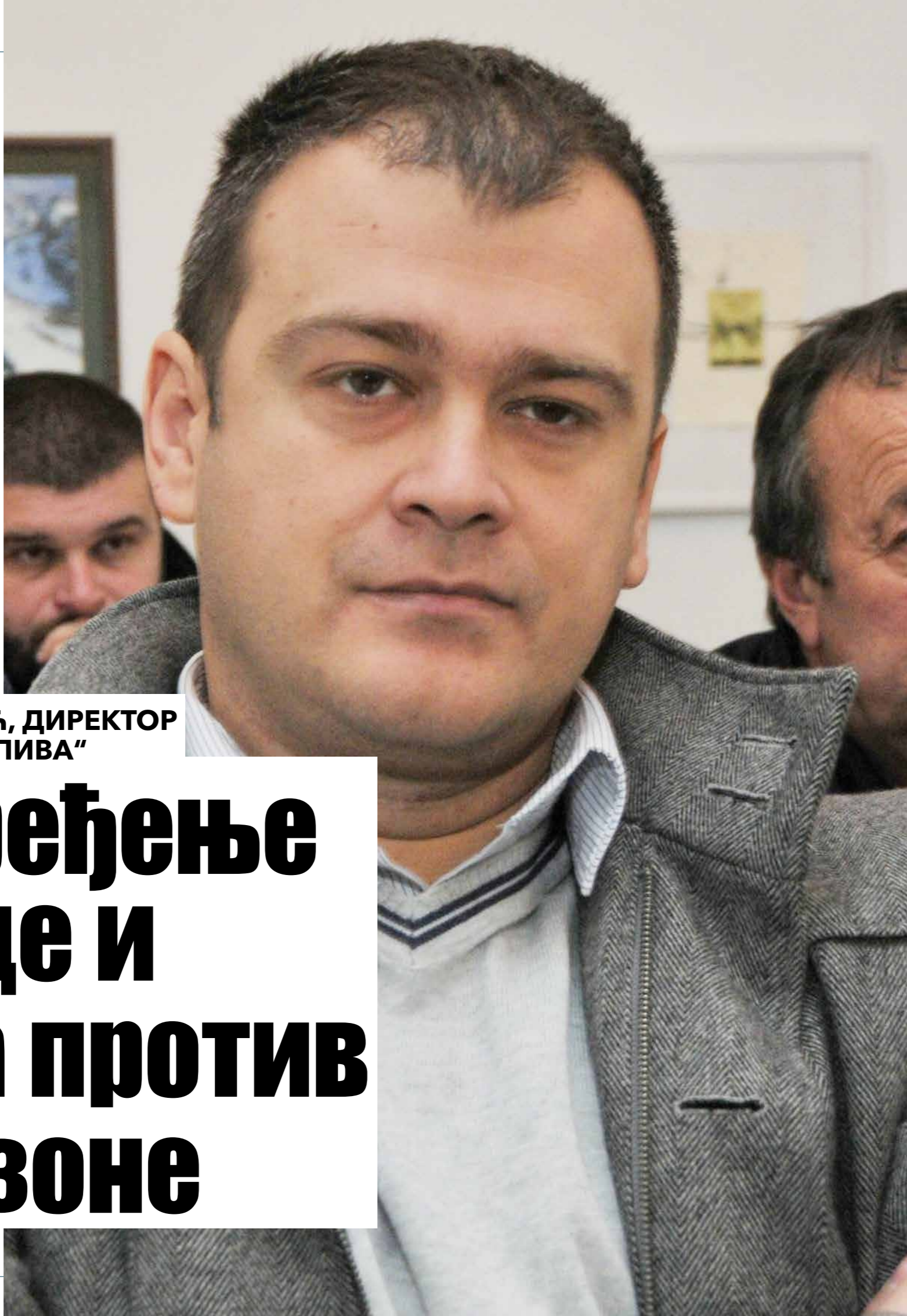

Током 2019.године Парк природе „Пива“ евидентирао је 32.323 посјетиоца на простору Парка. Највише посјета је било на ријеци Тари, односно рафтингу као најпродаванијем туристичком производу на нашем простору. На територији општине Плужине регистровано је 9.673 ноћења. У односу на 2018.годину евидентирано је 2.664 ноћења више, али анализе вођења евиденција боравишне таксе на простору Општине указују да је сива зона, односно број непријављених ноћења изузетно велики, па ће активности на унапређењу контроле наплате боравишне таксе у наредном период бити примарне – изјавио је за Ријеч Пиве директор Парка природе „Пива“ Слободан Делић.

Према његовим ријечима, Парк је кроз своје дјелатности настојао да унаприједи и олакша обављање туристичких активности, па је на почетку сезоне извршено чишћење, насыпање у уређење путева и путних појаса, уклањање растиња на пјешачким и бицикличким стазама и чишћење отпада на простору Парка и ријеци Тари.

СЛОБОДАН ДЕЛИЋ, ДИРЕКТОР ПАРКА ПРИРОДЕ „ПИВА“

Унапређење понуде и борба против сиве зоне

Партнерски пројекти

Значајно је истаћи да је у току 2019.године, Парк природе „Пива“ учествовао као партнер на позивима Европске комисије за прекограничну сарадњу Црна Гора- Босна и Херцеговина. У партнерству са општином Плужине и са општином Фоча добијена су средства за пројекат „Туризам, Адреналин, Рафтинг, Авантура (Т.А.Р.А.)“. Заједно са Центром за истраживање и проучавање птица (ЦЗИП) из Подгорице, Парк ће као партнер учесовати у реализацији пројекта „BEAR in Mind: Bringing environmental actions for the biodiversity protection across the borders“. У пројекту ће учествовати НП „Сутјеска“ и ПП „Блидиње“ са БИХ стране а са ЦГ стране НП „Дурмитор“ и ПП „Пива“. Носилац пројекта је ЦЗИП а укупна вриједност пројекта је 436,681,98 еура од чега 65.502,29 представља учешће апликаната а 371.179,68 грант Европске комисије.

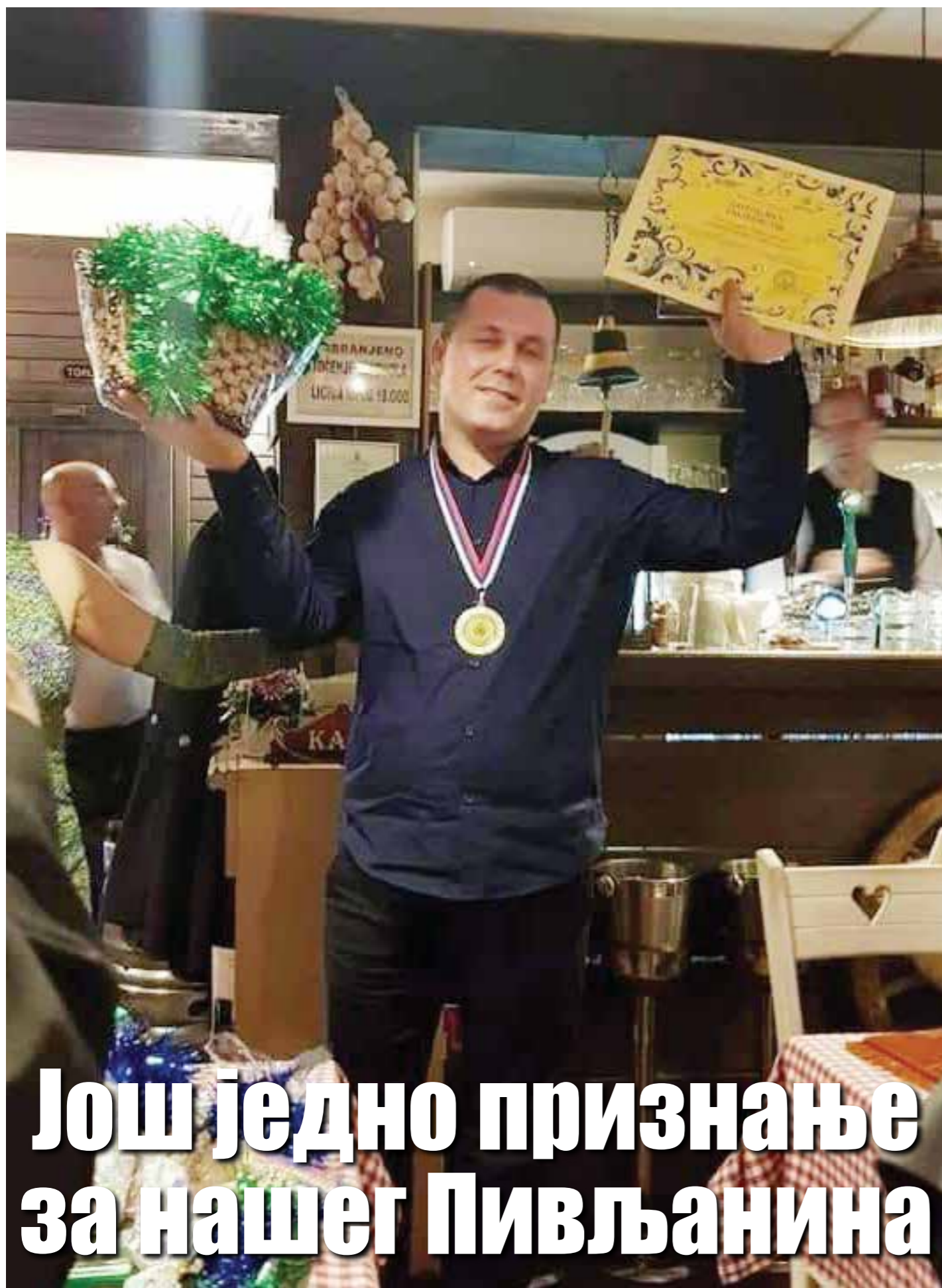
Постављене су надстрешнице са клупама и столовима на локалитетима Марића чесма и Унач. На четири локалитета постављене су инфо-табле са информацијама значајним за посјетиоце. На читавом простору Парка постављене су канте за отпатке – казао је Делић, додајући да се у 2019. години доста радило на промоцији Парка и заштићених подручја код дјецe и омладине.

Са Образовним центром у Плужинама остварили смо изузетну сарадњу. Заједно са ученицима одржана је радна-едукативна акција чишћења локалитета Борје, који је неодговорним односом корисника шумских-дрвних производа био значајно запуштен. Кроз игру, едукацију и дружење извршено је видно унапређење изгледа локалитета. Такође, у сарадњи са Специјалним резерватом „Тиватска солила“ организовали смо едукативне посјете заштићеним подручјима дјецe из Тивта у Парку природе „Пива“ и дјецe из Плужина „Тиватским солилима“ – казао је Делић. На простору Пивске планине у мјесту Одраг уређен је простор тако што су поједине шумске врсте карактеристичне за простор Парка, пресађене и формиран је својеврстан арборетум који ће, уколико се пресађене јединке приме, бити развијан и унапређиван.

Делић истиче и да је кроз постављање камера-замки утврђено да је животињски свијет Парка изузетно разноврстан и богат, а сличке активности наставиће и у 2020.

У оквиру промовисања вриједности Општине и Парка, али и боље информисаности посјетилаца, Парк је ставио у функцију Центар за посјетиоце у Шћепан Пољу, који је готово осам година био затворен. За сада, овај простор је опремљен сувенирницом а за 2020. годину планирамо да употпунимо његов садржај. Парк природе „Пива“ је током 2019. године вршио ажурирање веб сајта, а штампан је и пласиран велики број промотивних материјала који презентују цјелокупну туристичку понуду општине Плужине. Обављена је и промоција туристичких производа општине Плужине на сајму у Београду. Константно смо вршили промоцију Општине и Парка кроз гостовања на ТВ и радио емисијама, друштвеним мрежама, интернет порталима. Током 2019 године одржан је значајан број музичких, спортско рекреативних, културних манифестација у Плужинама и Парку – оцијенио је Делић.

Током читаве године Парк природе „Пива“ је активно обављао послове заштите природе, кроз обиласке терена, прикупљање и обраду података са терена те сталну комуникацију са свим корисницима заштићеног простора али и обављао активности на одржавању амбијенталне хигијене, а и током 2020. године ће наставити активности на унапређењу заштите природе, одрживом коришћењу простора и природних добара и развоју и промоцији туристичке понуде и туристичких потенцијала.

Још једно признање за нашег Пивљанина

У организацији Београдског Центра за културу и књижевност, Удружења ромских књижевника Србије, Европске институције за књижевност и Културног центра Месопотамије 21.децембра 2019.године је прослављена пјесничка Нова година.

Лијепе пјесничке стихове и бојемски амбијент у Скадралији употпунила је и додјела награда и признања. Прву награду освојио је Милош Кецојевић, пјесник из Никшића.

„Част је припала свима нама, што су студенти Београдског Универзитета, прочитали све ваше радове и исте оцијенили“, истакао је предсједник Удружења ромских књижевника Србије Златомир Јовановић.

Друга награда припала је по оцјени београдских студента Милошу Марјановићу из Београда, док је трећа Багајета Омеровић, Илица и четврта је Рахима Халимановић из Сарајева.

Директорица Београдског центра за културу и књижевност Лидија Маловић је истакла поводом додјеле награда "Витез без оклопа у постојећој стварности у вечери пробуђених снова као коњаник чежње".

Милош Кецојевић

Милош Кецојевић се захвалио на награди и указаном повјерењу. Награђену пјесму прочитала је најбољи студент Београдског универзитета. Пјесма је преведена на ромски језик и публикована у зборнику.

На свечаности промовисан је и међународни зборник поезије "Дорђолски фијакер" у којем је заступљен 41 пјесник из Румуније, Палестине, Србије, Македоније, Црне Горе, Босне и Херцеговине, Словеније, Турске, Хрватске, Шведске, Њемачке, Италије и Ирака.

Милош Кецојевић је рођен 1979. године у Никшићу, гдје је завршио основну и средњу школу. Студирао је Историју и географију на Филозофском факултету у Никшићу.

Пише поезију (епску, лирску, дјечију, родољубиву, завичајну, социјалну, сатиричну, поеме...) и прозу. Неке епске пјесме су снимљене и изводе се на етно фестивалима. Књигу епско-лирске поезије и прозе "Патриотски поименик Пиве" објавио је 2016. године. Лирску поезију објављивао је у часописима и зборницима поезије. Књигу прозе "Причај ђеде" објавио је 2018. године за коју је добио престижну награду "Залого", за умјетничко виђење завичаја.

У конкуренцији 40 европских пјесника, његова лирска пјесма "Коњаник" 2019. године добила је прву награду. У припреми су збирке лирске и епске поезије као и роман. Редовни је члан Књижевне заједнице "Владимир Мијушковић" из Никшића. Превођен на енглески, арапски, ромски и француски језик. Учесник је многих манифестација и књижевних сусрета како на локалном, државном тако и на међународном нивоу. Живи и ради у Никшићу.

КОЊАНИК

Кроз врлети суре на црном хату
Горама густим кроз црну ноћ
У овом касном уснулом сату
Желим ти драга и вечерас доћ.

Мамузам хата и ђем му стежем
Шишти низ ноздрве избија плам
Припијен уз њега по гриви лијежем
Нећу без тебе да будем сам.

У походе као да крећем неке
Низ литице, урвине и амбисе црне
Газим на хату набујале ријеке
Док ми у венама и крв трне.

СТИЖЕМ ти ево принцезо моја
На бијесном хату са мачем у руци
Као да дођох из некога боја
Овако рањен на тешкој муци.

Пружи ми руку неодбиј ме мила
Крвавог витеза са штитом и мачем
Не ломи ми ова већ сломљена
крила
Душом мојом за тобом плачем.

Вранац већ рже прерд твоје дворе
Пролама црну уснулу ноћ
Ломи ти плочник, копитом оре
Жели кроз врата челична проћ.

А тебе нема нећеш да доћеш
Да отвориш ова челична врата
Као принцеза овуда да проћеш
Радиш то знам из ината.

Али ћу чекати до зоре ране
Овако рањен са хатом враним
Нека ми зора пред двором сване
Ја те и у сну ноћас браним.

СТАРЕ ПЛУЖИНЕ

ПРИРЕДИО: ДРАГАН РАДОЧИЋИЋ

ДРАГОЉУБ МИЋАНОВИЋ СА СУПРУГОМ РАДИЈАНОМ БЕЗ ЗАПОСЛЕЊА ПРЕБРОДИО КРИЗУ

О преслици и десници

МИЋАНОВИЋИ БЕЗ ПОСЛА ОСТАЛИ ДОК СУ ИМ ДЈЕЦА БИЛА НА СТУДИЈАМА, АЛИ СВОЈИМ РАДОМ УСПЈЕЛИ ДА ИМ ОМОГУЋЕ ЗАВРШЕТАК ФАКУЛТЕТА. ДАНАС ОБОЈЕ ДЈЕЦЕ ЈЕ ЗАПОСЛЕНО, А ДРАГОЉУБ И РАДИЈАНА НАСТАВЉАЈУ ДА ЗАРАЂУЈУ ЗА ЖИВОТ

Само шест мјесеци фалило је Драгољубу Мићку Мићановићу да оствари такву-какву пензију у вријеме када се затворила Фабрика електрода на Горањску. Закон је био неумољив и умјесто пензије добио је „упут“ за Биро рада и са четворочланом породицом пут у неизвјесност. Супруга Радијана такође је радила у Фабрици. Тако је почела борба за опстанак у којој су побиједили.

Запослио сам се у Фабрици 1985. године, а на дан стечаја имао сам 29 и по година стажа. Супруга и ја укупно смо имали 50 година стажа у Фабрици која нам дан – данас дугује укупно 86 плата, односно нешто мање, јер нам је Фонд рада недавно исплатио шест минималаца – каже Драгољуб, додајући да се не нада да ће остале плате некада „лећи“ на његов и и рачун његове суруге.

Док са аутором ових редова пребира успомене (знамо се скоро тридесет година) у бараци на Горањску, Мићко са сјетом каже да је 105 радника у Фабрици остало без посла 2016. године када је прогла-

Фабрика намјерно затворена

–Сматрам да је Фабрика намјерно затворена, јер је са технологијом коју је имала и са стручним кадровима могла да ради. У Пиви је око 1.100 радника остало без посла, а то је много па да је ријеч о Подгорици. Не знам да ли данас имамо 100 запослених људи у привреди на територији Општине Плужине и за то нијесу криве локалне власти ни радници – рекао је Мићановић, додајући да се сјећа да су зараде годинама на Фабрици биле натпросјечне и да је од њих могло добро да се живи.

шен стечај.

Почели смо да се сналазимо – да беремо боровнице, шишараке и остале самоникле плодове, да правимо џемове, печемо ракију, садимо поврће. Углавном, преживјели смо,, о преслици и руци десници“.

Данас му је, каже, јасно да се може и без Фабрике, јер дјеца су завршила факултете и данас раде у Подгорици, па је стога лакше „саставити крај с крајем“.

Драгољуб каже да је срећна околност за његову породицу била то што су у Фабричким баракама имали стан од 45 квадрата, па нијесу плаћали кирију и додаје да једино „живо“ што држе су кокошке, те да му је имање релативно далеко у Боричу и да се стога нијесу могли бавити обимнијим пољопривредним пословима.

Моја су примања тренутно 87 еура са Бироа, а не знам колико ми фали до пензије и колика ће она бити ако је стекнем, јер се закони стално мијењају.

На питање шта као жртва транзиције мисли о томе чиме млади треба да се баве каже – политиком.

–Најбоље се изгледа бавити политиком. Ко је на некој тамо линији којој треба, њему не треба ни школа ни ништа – каже Мићановић.

Овај вриједни Боричанин, поред посла у Фабрици и приватних послова којим се бави последије стечаја је имао и хоби који много воли – један је од најстаријих чланова Културно – умјетничког друштва „Пива“ и каже да радо прича о томе и да успјехе друштва сматра и својим успјесима.

Сјећам се оснивања КУД-а „Пива“ и један сам тренутно од најстаријих чланова и по годинама и по стажу. КУД „Пива“ је основан 1994. године са циљем да чува искључиво изворне пјесме и игре нашег Дурмиторског краја. Тако и данас

Општина препознаје значај КУД-а

Некада је КУД помагала и Фабрика и Електропривреда, а данас само Општина препознаје његов значај и помаже да друштво опстане – казао је Мићановић, додајући да су још активни стари чланови - Здравко Кнежевић, Драго Аџић Ранко Мићановић, кореограф Зоран Благојевић, Гојко Голубовић...

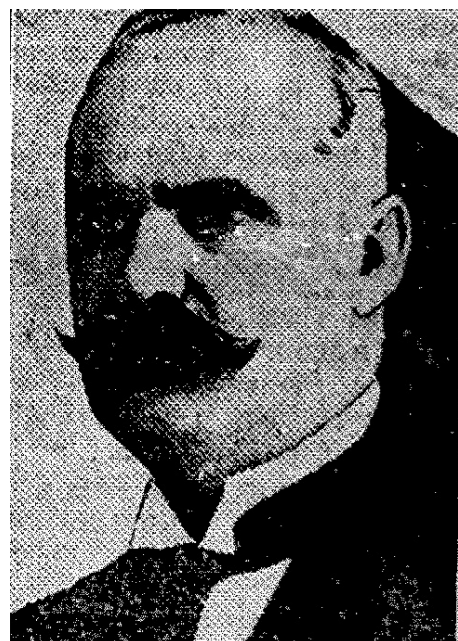
траје – казао је Мићановић.

Он каже да је „кривац“ за настанак куда покојни Милун Тадић, познати црногорски камерман и мајстор фотографије који је, поред осталог, сачувао и снимео много изворних пјесама и игара у Пиви.

–Милун је сачувао то благо, а доста сам и ја и остали чланови запамтили са сијела којих више нема. Наши стари доста су тога знали и пренијели су нама, а ми смо то сачували од заборавља и наставили са том традицијом – прича Мићановић и додаје да је једна од најбољих мушких пјевачких група у региону она из КУД-а. Нема смотре ни фестивала у Црној Гори, Србији и Републици Српској гдје нисмо донијели прво мјесто. КУД је у продукцији телевизије Црне Горе снимео два документарна филма „Пивска свадба“ и „Божић у Пиви“ и за њих добио престижне

награде – казао је Мићановић.

Он истиче да КУД опстаје захваљујући помоћи Општине, те да је задовољан зато што млади разних узраста постају чланови друштва и имају запажене наступе ширим региона. Р.Т.

СВЕТОЗАР ТОМИЋ

СВЕТОЗАР ТОМИЋ: ПИВА И ПИВЉАНИ (1)

Професор, историчар, етнограф и географ Светозар Томић (1872 – 1954) својом интердисциплинарном студијом “Пива и Пивљани” која је у издању САНУ промовисана 1949. Године дао је огроман научни допринос за наш крај. Из те студије у неколико наставака објавићемо изводе из њеног посебног дијела који је посвећен насељима и породицама у Жупи и на Планини. Ријеч је о истраживањима које је овај научник обавио прије Другог свјетског рата, боравећи у Пиви и проучавајући литературе

5. БУДАЊ (ЗАСЕЛАК МИЛОШЕВИЋА)

Будањ је близу Брљева. Село је постало од катуна села Милошевића; налази се на заравни између кањона Суводола и Врбнице. Терен је благи карст са много врло великих и дубоких вртача, које пропуштају воду.

На Будњу нема извора, има убао са кога народ пије воду.

Њиве су и ливаде у селу и око њега, тако су измешане стаје и куће.

Описи насеља и поријекло породица у Жупи

Планина и катун је заједно са Милошевићима у Штирном.

На Будњу су: Љешевићи (1 к.), дошли с Горанска. Васовићи (7 к., св. Арханђео); предак им се доселио из Петровића у Бањанима. Ђођићи (6 к.) од Ђођића из Милошевића. Ребићи (2 к., св. Борђије), пре 100 година дошао им предак из Јасеника из Гацка.

6. СТАБНА

На левој страни реке Врбнице, испод планине Кручице, у једној сувој процоли, на висини од 900-1050 м. налази се село Стабна. Продо је присојна, жупна и отворена ка долини Врбнице. У селу има један извор са кога све село носи воду. Село се дели на крајеве: До, Главница, Баре, Пода и Међа.

Куће су растурене по процоли и појединим крајевима без икаквога реда. Њиве су у селу, а ливаде у селу, у Ковачима и у Кручици. Стаје су помешане са кућама. Катун је у Кручици. Село има доста шуме она се са планине спушта до изнад самих кућа.

Стабна са својом околином сматрају се међу најстарија насеља у Пиви. У селу и данас има једна градина, звана Ерцегов Град, а једна присојна страда испод те градине зове се: Виногради Ерцега Шћепана, што све значи да то насеље има везе са Херцегом Стјепаном. Кад се овоме дода живо народно предање - поткрепљено именима места и крајева - да је Херцег Стјепан имао у Стабну и неку врсту двора за летње становање, а око Стабна мале засеке, у којима су живели његови људи - занатлије: ковани, седлари,

самарције, мутавције, туфегције, сукнари, Онда, бесумње, ово је насеље најмање из почетка ХВ века. Већ 1579 год. помиње се у једној тапији имао село Орах у општини Пива[180] а то је заселак Стабна.

Стабна имају засеке: Ковачи, Јасен, Орах, Седлари и Језера.

Ковачи су некада били катун за Стабна. Налазе се на десној страни Врбнице. Данас у Ковачима живи по која кућа од сваке стабњанске породице.

Њиве и ливаде су у селу; ливада има и у Кручици. Стаје су измешане са, кућама.

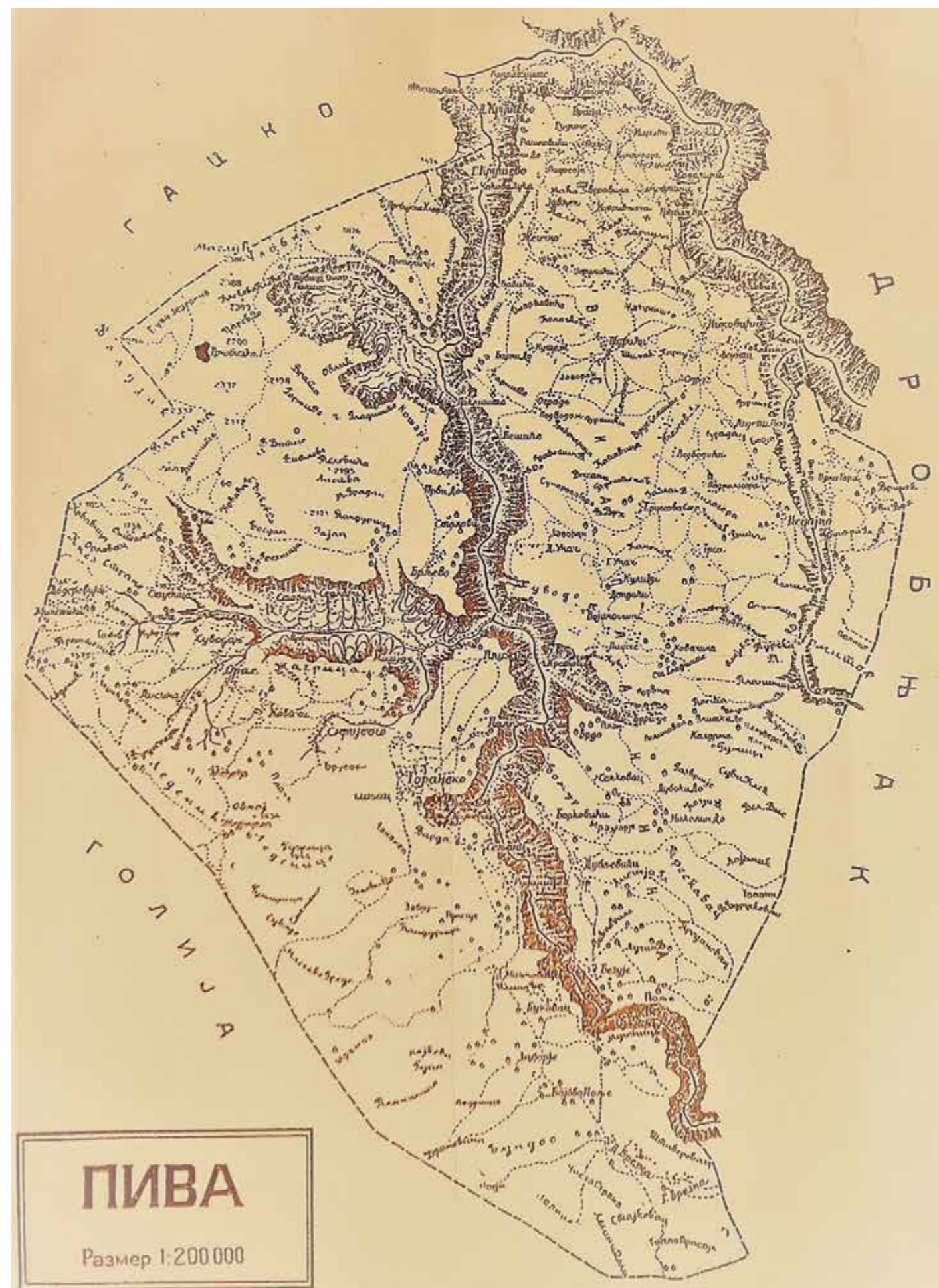
Јасен. И Јасен је на десној обали Врбнице, у страни над самим гредама. Њиве су ту око кућа, а стаје и ливаде на Рудним Брдима.

Орах. Имају два Ораха: Присојни или Голубовића и Осојни или Апроцковића. Оба су на десној обали Врбнице и то Присојни на благој страни испод Лисинске Пољане, окренут ЈЗ, због чега се и зове Присојни; и Осојни на благим странама: испод Лисине, окренут СИ, те му је отуда и то име дошло.

Њиве и ливаде у оба Ораха су око кућа. Присојни Орах има ливада и у Језерцу. Стаје су заједно са кућама. Катун Голубовића Ораха и једнога дела Стабна: је у Корнати.

Пореске власти данас воде у својим књигама обадва Ораха као засебна села.

Седлари су се доскора рачунали као заселак села Стабна; данас се већ води м порезничким књигама као засебно село. Оно се налази између Милошевића и Стабна, у подножју планине Греда, које се вежу за планину Кручицу. Кручица је вели-

ка кречњачка маса, богата добром пашом. У Седларима су куће растурене по селу без икаквога реда.

Језера су заселак у подножју саме Кручице, у врху Стабна.

У селу су: Радојичићи (12 к. од ових су 7 к. на Ковачима, св. Јован) старинци су. Радојичића има у Почитељу, у Невесињу, у Србији и у Босни. Туфегџићи (21 к., од ових 8 кућа презивају, се Кондићи; 2 к. Туфегџића су на Ковачима; слава св. Јован). Радојичићи, Туфегџићи и Шарци на Недајном један су род па се разродили. Мутап Лазар, Карађорђевојвода, је од ових Туфегџића из Стабна. Његово се млиниште и данас познаје на реци Врбници према кући Радојичића. Тијанићи (17 к., од ових 10 кућа живе на Ковачима, слава св. Јован), старинци су. Тијанића има у Србији и Босни. Продани (2 к., св. Јован), досељеници су, али се не зна одакле. Бајић (1 к., св. Никола), усташ из Зубаца у Херцеговини.

На Јасену су: Сукновићи (12 к., св. Никола), старинци. Они су од некога Сукнен-спахије, који је имао своје ваљавице (ступе) на Врбници под Јасеном, па отуда Сукновићи. Шумићи (5 к., св. Никола), досељени. Говедарица (1 к., св. Никола), усташ из Гацка.

На Присојном Ораку су: Голубовићи (22 к., св. Никола), старинци су Кулићи (4 к.), из Кулића са планине. Триповићи (1 к.) са Пишча. Двојак (1 к.) аустријски заробљеник, покрстио се и остао.

На Осојном Ораку су: Априцовићи (15 к., св. Илија), старинци су с Чева из Црне Горе од Гардашевића. Пејовићи (Букови, 19 к.), од Пејовића с Миљковца.

У Седларима су: Ацићи (10 к.), од Ацића из Лисине; били на Ченгића земљи и ту остали.

7. СТУБИЦА

Село је у подножју планине Брштевца, у присојној страни речице Суцулије са великим нагибом ка Врбници. Имају и воде и шуме у изобиљу. Њиве и ливаде су по селу а стаје заједно са кућама. Планина и катун им је у Брштевцу.

У селу су: Симуновићи (21 к., св. Јован), старинци су. Род су им Маца-

ри у Плужинама. Жуловићи (Пеуловићи) 6 к., св. Јован), старинци су. Бајагићи (2 к.) од Бајагића са Зукве.

8. ЗУКВА

Под планином Брштевцем, с његове западне стране је Зуква. То је мало село, некадашњи катун насеља из долине Врбнице. Село има доста воде и шуме. Њиве и ливаде су по селу и око њега, а планина и катун је у Брштевцу.

На Зукви су:

Бајагићи (21 к., св. Јован), старинци су, родом из Стубице. Врло су отресити људи и сви добро певају уз гусле. Има их у Босни, у Власеници и на Гласинцу под именом Бајагићи; у Србији у Житном Поточку као Бајагићи, а под именом Јелисавчићи у Ужичком округу. Преци Бајагића: Марко-Иван-Никола-Шундо-Никола (сада 1924 има око 70 година).

9. ЛИСИНА

Село су основали Ацићи [181] и оно је у странама Лисинског Потока, који утиче у Орашницу, а ова у Врбницу. Село има доста воде, а мало шуме, те им поплаве досађују. Из године у годину све је више голети и поточина. Земља је врло неродна и посна. Њиве су у селу, а ливаде и планина им је на Равноме. Зимњи станови су заједно са кућама.

Ацићи (20 к., св. Јован). Ацићи су стара породица. Старином су из Метохије или са Косова, па се после пропасти, негде крајем 14. или око почетка 15. века, одселили у Зету, из Зете се отселили у Косијере у Катунској нахији (окр. цетињски). Ту један део остане где их има и данас, а други оду у Далмацију и живели су у Книну. У Книну им није било добро и крену се на југ да траже боље место. Дођу у Бањане и настане се под

Тупан (село у Бањанима). Одатле су издизали на Недајно у Пивској Планини. Звали су се Зечевићи и сви су славили прво Вел. Госпођу, а затим Малу Госпођу, што и данас славе сви Косијери. На Недајном, у катуну, остали су да зимују и стално да живе два брата Зечевића: Бора, који је био добар човек, и Кривача, који је био зао и рђав човек. Народ је хтео да убије Кривачу, који је био као неки старшина у катуну. Овај потур брата Бору и народ га стави под гомилу. Тада се Мара, Борина удовица, са децом и Кривача отселе са Недајнога у Жупу и Кривача добије за насеље Лисину, а Мара заселак Коваче код Стабна. Од овога Криваче су, по предању, сви Ацићи, тако прозвани по неком претку ацији; а од Борине удовице Маре су: Радојичићи, Тијанићи, Туфегџићи и Кандићи. Сви су стару славу напустили и примили општу пивску славу св.

Јована. Њихово досељење у Пиву могло је бити пре једно 230 до 260 година. Једни Ацићи су се отселили у Србију и од њих су Демировићи.

10. РАВНО

Село је на висоравни која је око 1400 м. над морем, простире се од Гласовите до Трештенима, на коме је била граница између Гацка и Пиве. На Равно су издизали Ацићи из Пиве и поједине српске породице из Гацка и данашње село постало је од катуну. Имају доста воде и шуме, а снежни намети држе се скоро преко целог лета. Оно мало њива, што их има, ливаде и испаше налазе се између кућа и зимњих станова и око села.

Село се дели на крајеве: Криводо, Мрамор, Пољана Додерска, Баре и Околишта.

Становници се у главном занимају сточарством, а помало сеју јеч-

ма и ражи, саде купус и сеју кромпир који добро роди.

Равно је било до II Светскога рата под капетанијом голиском и зато није ни ушло у упис пивских села. Од уједињења је пристало Срезу шавничком, општини Жупа-Пивска.

Сви данашњи стални становници Равнога су старином Гачани и то из гатачких села Бурешице и Шљивовице. Ту су: Додери (5 к.), у Додерској Пољани под Мрамором; с њима су Милетићи. Једни Додери су из Попова (Поповци) (слава св. Лука); други су из Улога у Невесињу, ови славе св. Ђорђија. Изгонили су овце на летовање и у Миљковац. Пјешчићи (22 к., Шћепан-дан - св. Стефан), живе у Криводолу; Гргури (Гргури) (4 к. Шћепан-дан), живе у Барама, и Ђоровићи (4 к. Шћепан-дан) живе у Околишту и још неколико разних породица са

Село Стабна - Плужине

по једном или две куће. Свега на Равноме има, по последњем попису, 54 куће.

11. СМРИЈЕЧНО

Село је у подножју планине Леденица са северне стране. Куће, су подигнуте на земљи пескуши по облим главицама и валама; оне су растурене по селу, без икаквога реда. Зимњи станови су заједно, са кућама. У селу има доста воде а на Леденицама доста шуме.

Њиве и ливаде су по селу и око села. Главне су ливаде на Муратовици а катуни су им на Леденицама. Смријечно се дели на крајеве: До-лови, Главица и Баре.

На Смријечну су: Тадићи (41 к, св. Јован), старинци су. Године 1732. помиње се кнез Јован Тадић[182]. Тадићи су род са Блечићима, а од ових су Секуловићи. Најпре су живели у Плужинама, па се народили и Тадићи добили Смријечно, а Блечићи Сељане. Од Тадића су Петковићи у Требињу. Костићи (4 к., св. Илија), одавно су се доселили у Пиву, али се, не зна одакле, су. Веле да су били становници у Сињцу још пре Руђа. Од Костића је било и владика. Ва-

рези (5 к., св. Никола), доселио се на мираз. Говедарица (1 к., св. Никола), усташ из Гацка.

12. ЗАБРЂЕ

Село је на висини од преко 1200 м., на једној висоравни опточеној планинама са свију страна. У селу има довољно живе воде. Куће су без икаквога реда растурене по селу на прљуши. Њиве и ливаде су у селу, а зимњи станови измешани са кућама.

Планине су око села: Бучиње, Горжданско Поље, Жагрица изнад Магуда, Муратовица, Међеђа, Гласовита (место где су изгинули Срби и Турци 1875 г.) више Лисинске пољане на Равноме.

На Забрђу живе само Јововићи - (има их 25 к., св. Јован); они су од Тадића. Предак им се отселио са Смријечна на катун и село основао.

Њихови преци: Јово (Јововићи)-Станоје-Антоније-Ми-Митар-Бошко-Лазар -(човек 1924 од својих 35 година).

13. СТОЛАЦ

Село је на једној висоравни, у углу између кањона Врбнице и Пресје-

ке, више засеока Магуда. Планина Жагрица са својом богатом шумом допире До самога села. Њиве и ливаде су у селу и око њега; куће и стаје су измешане.

На Стоцу живе само Цицмили (има их 26 к., св. Ђорђије), старином су из Грбља из Боке Которске. Поп Никола, предак Цицмила, убије у Грбљу свога комшију и побегне на Столац. Ту се један од његових синова ожени кћерком некога кнеза (неки веле кнеза Лалоша), чији се синови отселе у Босну а домазет остане на земљи тастовој и од њега су Цицмили. Причају да је овај предак Цицмил основао и уредио царину на мосту на Пиви.

14. ГОРАНСКО

Насеље је у углу над кањоном Пиве и Сињца, више манастира Пиве. Куће су подигнуте на земљишту таласастом и неравном, пуном вртача и облик главица. Немају довољно воде. Нема икаквога реда у подизању кућа, но зида свако на својој земљи. Њиве и ливаде су око кућа.

Горанско се дели на варошицу Горанско и на село. Варошица је оно неколико кућа што се види на фо-

тографији сл. бр. 5, а сеоске су куће по долинама око варошице, те се не могу с једнога места ни прегледати. Крајеви су села: Шуме, Сињац и Окрајци. Сињац се рачуна као заселак и он се налази у изворишту реке Сињца. Куће су му растурене по странама реке Сињца, а њиве и ливаде су око кућа.

На Горанску) данас живе: Сочица (1 к.), старином из Плужина. Љешевићи (4 к.), од Љешевића са Брљева. Мићановићи (10 к.) и Бакрачи (26 к.) - један су род; старинци су и сви славе св. Јована. Лучићи (16 к., св. Јовама), од одиве су Бакрача и Мићановића. Род су са Љешевићима. Говедарице (2 к.) су од Говедарица из Гацка из села Миољаче, славе св. Николу. Ацићи (6 к.) од Ацића из Лисине, и још неколике породице са по једном кућом као занатлије и дућанџије.

У Сињцу живи по нека кућа: Љешевића., Бакрача, Лучића и Мићановића.

15. СЕЉАНИ

Међу најстарија насеља у Пиви спадају и Сељани. Налазе се при врху кањона реке Комарнице, с леве стране, на висини од 960 м.

Њиве су по селу и око села; ливаде су у Закамену; стаје су у Пухову и Закамену; катун је за цело село у Тун-Долу. Село има доста воде и шуме.

Сељани имају три засеока: Пухово, Водице и Крушево. Прва су два засеока изнад Сељана, а Крушево је испод Сељана, а у самом кањону. Од Крушева па до Концила, цео је Бријег под шумом.

У селу су: Секуловићи (14 к.); Вукосављевићи (8 к.) и Блечићи (24 к.). Сви славе св. Јована и сви су староседеоци. Има једна кућа Беслема, усташа из Херцеговине.

На Крушеву живе Блечићи и једна кућа Гломазића с Рудиница; а у Пухову и Водицама су Секуловићи.

16. РУДИНИЦЕ

Јужно од Сељана, на таласасто-нагнутом земљишту, у левом кањону Комарнице а на висини од 959 м. налазе се Рудинице. Село је бесумње то име добило, што се некада у њему вадиле каква руда. У

горњем делу села има једна главица од црвенице - Руђино Гувно - са великим процентом гвожђа. У селу има доста воде, за Горње Рудинице је чесма Тодоровац, а за Доње извор Корита.

Село се дели на Горње и Доње Рудинице.

Куће су растурене по селу без реда. Њиве су око кућа а ливаде су у Пољу. Стаје су око кућа, а има стаја и кућа на Равнима рудиничким. Катуни су на Горњим Брдима и у Долима (ном. До). Планина им је Вукодо у Голији. Дрва догоне из Бријега и Вукодола.

Рудинице се сматрају као једно од најстаријих насеља у Пиви. Данас у Рудиницама живе:

У Доњим: Гломазићи (12 к., св. Никола), старинци. Дамљановићи (5 к., св. Никола), старинци. Благојевићи (2 к.) од Благојевића с Буковца.

У Горњим: Николићи (8 к.), Ђачићи (тако прозвани по неком свом ђаку) (4 к.), Ђикановићи (8 к.) и Гувовићи (7 к.), сви су један род и сви славе св. Николу и старинци су. Шућури (3 к. св. Никола), старинци. Голићи (7 к. св. Ђорђије), дошли за одивом из Ибарскога Колашина, по реклом Дробњаца. Бајовићи (звани Чепури) (2 к. св. Никола). Бајовићи су од Бајева Поља. Они су непосредни потомци Баја Николића Пивља-

нина[183].

На рудиницама живи још по једна кућа: Јаредића (Мирића), који су старинци, Вујиновића и Поповића скорашњих досељеника.

17. МИЉКОВАЦ

Село је у присоју, на таласастој страни на путу од Горанска за Брезна. Село је лепо и врло чисто. Куће су у групама и све су шиндом или штицом покривене. Њиве су и ливаде око кућа, а ту су и зимњи станови.

Село је постало пре 200 година на катуну. Његови ранији становници били су Додери и Миловићи; од Миловића данас нема ни трага, а Додера има на Равноме.

На Миљковцу су: Пејовићи (24 к. св. Никола), старинци су; Бучалина (1 к., св. Никола), старинци; Априцовићи (3 к.) од Априцовића из Осојног Ораха; Ристићи (2 к. св. Никола), са Ораха су из Жупе Никшићске.

Пејовићи су од данашњег становништва најстарији у селу. Преци су им: Пејо-Глигор-Јован-Симеун-Тома-Декица-Богдан-Симеун (данас (1924) жив поп Симо) - Богдан. Пас се узима око 25 година, што чини око 225 година.

У следећем броју: Буковац, Бајово Поље, Брезна...)
Приредио Радмило Тадић

Доњи Столац

ПИШЕ: Павле Пајо ГЛОМАЗИЋ

ВЕЛЕСШЕВА

мојом тетком Јованком имао деведоро дјеце, а кум је био, како је онда био обичај, друг Тито. И управо Радојичина ћерка која живи у околини Чачка нам је причала причу о Велешшевој пећини која се налази изнад самог Кањона Комарнице. На први поглед више личи на неки манастир уклесан у стијену него на пећину. „У њој живе ђаволи, па дјеца морају бити добра“, причала нам је Коса, а ми стиснути једно уз друго помно слушамо. „Ако не слушамо доћи ће ђаволи и понијети дјецу.“ Тада је дошло до најзбудљивијег дијела: „Била је летња ноћ пуна свитаца, а кроз Кањон се разговјетно чуо глас – о, Радојица, Рако“, закључила је Коса. Ми смо се просто приљубили једно уз друго и од страха заспали.

Нијесам ни сањао да ћу моћи да чекам, а да се не уморим од чекања, да слушам лажи, а да не учествујем у њима. Дочеках 73-у годину, а да нијесам ни примијетио којим путем сам ишао. Знам само да ми нико, Бог зна, није много помогао, осим, наравно, родитеља, супруге и дјеце. Као и сви моји другови прошли смо, што би рекао Тин Ујевић, исте путеве у мраку, ми смо сви лутали у

погрешном знаку.

Често сањам дом мој стари крај ријеке и вирове и питам се да ли ће икад доћи са Врбнице радост она. Познавао сам много људи из Старих Плужина, све очеви другови са женом и углавном петоро-шесторо дјеце. Обрен Тијанић је некако оставио на мене најдубљи траг. Борио се и изборио за своје петоро дјеце, поштено и истрајно, као што знају Пивљани. Ми смо у Старим Плужинама били као једна породица. Биљежим старог судију Милана Поповића и његову супругу Далматинку Даницу. Нијесу најалост имали дјеце, али су помагали „и шаком и капом“ остале житеље насеља. У Стари Плужинама је живјело око стотину породица, скоро да не памтим да се неко посвађао или да је било много бракова међусобних. Мислим да није било преко пет. Како ће и бити кад смо се сви сматрали као браћа и сестре. Мило ми је и данас срести некога из Старих Плужина. Па ипак причу о Велешшевој дуго година касније имао сам у свим будућим играма мога живота, и оним великим и оним малим.

Први примјер: Фићу сам купио

Кажу, човек се рађа да би патио, а највећу патњу сам доживио када су отишли родитељи. Отац је умро 22. јуна 1989. године, у свом стану био сам, не знам да ли случајно или намјерно, присутан када је отишао човек који је страховито патио за потопљеном Пивом самогласном. Патио за Кањоном, за вировима живота, за лукама и врбама које су остале на дну језера.

Мајкину смрт сам теже поднио, отишла је тако мирно као што је и живјела, најалост, нијесам био присутан када је испустила душу жена која није ни мрва згазила, отишла је Милка Милоњина, било је све што се тога дана пред Никољдан (нашу Славу) говорило. Милка Гломазић, рођена Бакрач, је рођена на Горанску 1922. године. Пива је иначе крај гдје су се људи од давнина борили да сачувају слободу. Милка је идеолошки била припремљена за устанак 13. јула, па је 1941. године постала СКОЈ-евка. Преласком у Никшић одмах се прикључује СКОЈ-евцима и бива два пута хапшена и вођења на стријељање из злогласног затвора Јусовача. После рата 1946. године се удала за Милоњу Гломазића и са њим родила шесторо дјеце. Отишла је још једна хероина никшићко-пивског краја. Отишла је моја мајка, надам се да јој душа почива у рају.

Кад смо били мали нас шесторо са оцем и мајком смо стално селили, па ипак, скоро по правилу, смо се враћали планини, враћали смо се ријеци пуној пастрмке и липљена, изнад свега, враћали смо се Кањону и људима чисте душе и свијетла образа. Један од њих је био и мој тетак Радојица Благојевић који је са

1976. године у Фочи. Отац је пошао са мном да је преузмемо, али му нијесам дао да иде са мном у кола, него сам то 50км до Плужина доживио као неко ватрено крштење. У Плужинама сам радио у Хотелу „Пива“, па чујем има игранка у Брезницама и одлучим да послуже смјене одем на игранку. Да возња у пијаном стању није Бог зна како препоручљива знао сам од прије, али ето, успио сам да се преврнем на једној кривини код кућа Јововића гдје је живјела очева тетка Вида Јововић. Једино што сам помислио у тренутку је била Велешшева и онај глас из Кањона – „О, Радојица, Рако“. Тада сам сачувао главу кад је у сличним ситуацијама већином сви губе. Отац је само констатовао да сам неповријеђен и у цик зоре одемо на сервис у Фочу да отклонимо недостатке на мом момачком ауту.

Други примјер: Ако икада можеш да вјерујеш себи када сви други сумњају, али да им дозволиш да сумњају (Р.К). Најстарији син Радојице Благојевића Живко био је као и ја лудо занешен фудбалом. Одлучимо да одемо у Сарајево на утакмицу Сарајево – Звезда. Иако сам сумњао у своју способност за возњу, јер сам прву ноћ био у Дубљевићима код Љуце, одлучих да ипак одемо. Пут до Сарајева је доста ризичан. Имао сам неколико грешака, највише због поспаности. Ипак све је ишло добро до повратка негдје око бране, гдје сам успио да заспим за воланом. Колико је то трајало не знам, али знам да сам у тренутку чуо глас из Кањона и чак успијем да зауставим фићу, а Велешшева ми је поново спасила главу.

Трећи примјер: Судбина је хтјела да скоро пола живота проведем на фудбалу и у фудбалу. Тај турнир '84 нијесмо имали комплетан састав па ми кум Лазар рече да одемо на Унач по Жељка Крунића који би нам био право појачање. Одемо до Унча, а онда у повратку на 1000 метара надморске висине, на једној кривини фића се занесе, а ја само пред собом видјех Велешшеву и чух онај глас из Кањона, опет спас, јер сам притиснуо гас, извукао нас тројицу и ауто из опасности. (Наставиће се)

Миленко Р. Цицмил

Миленко Р. Цицмил рођен је 1951. године у Шарићима у Плужинама. Од ране младости живи у Београду. Радио је у Панчеву и Зрењанину на мјесту финансијског директора. Пише за угледни међународни лист „Панонска зора“ Зрењанин. Објавио је збирку пјесама „Није ли она“, а у припреми је нова збирка пјесама „Сунце у трну“ и роман „Пивски пустињак“.

НИЈЕ ЛИ ОНА

Није ли она узрок мојих рана
Кад ми с њива зневље и клице
Дарива јату изгладнелих дана
И што сјајом мије тужно лице.

Не озрачи зора првим сванућем
Већ уморан тамом прошлих ноћи
Све сам ближе неко свету умирућем
У светлости чашу мрака што ми точи.

А само ме варком теши и дозива
У вртлоге страсти где израста сада
Страшним сном обрасла
Разалина сива
Да у моме срцу букне искром јада.

КОРАЧАМ У МИСЛИМА

Сатима бесциљно корачам, корачам
Као да ће отисци мојих стопала
Остати урезани у бетон улица.

Корачам и мислим
Сричем неке нове стихове.
Као да све песме већ нису написане
О шта ја све нисам и зашто и зашто.

Корачам и мислим и смешим се
Као да ће неко запазити мој осмех
Као да су некоме потребни сувенири.

И као да ће ме сви надживети
Као да ће као да ће
Корачам и мислим и смешим се.

БРЕЗА

Под прозором мојим
Бела бресица је
Огрнута снегом
Ко сребрна да је.

У тишини стоји
Бреза, ко у гају,
И пламте пахуље
У огњеном сјају.

На пуним гранама
Леденим по страни,
Развиле се ресе
Ко бели ђердани.

А зора, полако,
Наоколо плови,
И на стране сипа
Сребрни прах нови...

Сергеј Јесењин

ISSN 2536-5711

9 772536 571002 >

e-mail: rijec.pive@gmail.com